

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Redazione ed amministrazione
Piazza Adamich.

Előfizetési ár — Associazione:
Egy évre . . . . . Per 1 anno 6.— frt.
Félévre . . . . . „ 6 mesi 3.— „
Negyedévre . . . . . „ 3 „ 1.50 „
2 órá . . . . . „ 2 „ 1.— „
Külföldre 1 évre . . . . . Per l'estero 8.— „

FIUME

Kereskedelmi-, tengerészeti- és társadalmi lap.

Giornale commerciale, marittimo e sociale.

Hirdetések és nyiltterek:
fölvételnek árszabály szerint a kiadó
hivatalban, (Piazza Adamich).

Továbbá és kizárólag:
Goldberger A. V. hirdetési irodá-
jában Budapest, Váci-utca, Oppelik
B-nél, Bécs, Stubenbastei N. 2.

Inserzioni ed articoli comunicati si asse-
mono nell' ufficio di spedizione in Fiume
Piazza Adamich.

1887. 22 május

Megjelenik minden vasárnap

22 Maggio 1887.

A miniszter mondta!

A m. kir. állami vasutak által ez évtized elején, a magyar tengeri kereskedelem emelése érdekében a déli vasutal kötött szerződések, habár nem is teljes mértékben, de a legülőbb a jövőre nézve biztató arányokban feleltek meg a közgényeknek.

A Fiumében összpontosuló faforgalom, és dongakivitel emelkedése ez időben vette kezdetét, erősen táplálva nemcsak a m. kir. állami vasutaknak a tengerre szakadó hatalmas vonalát, de egyidejűleg folytonos szállítványokat biztosított a magyar tengeri gőzhajózási társulat hajói részére. — E mellett figyelembe veendő még ama fontos körülmény, hogy a simlódó vitorlás hajókat kikötőkben kizárólag a fakivitel mentette meg a teljes tönkrejutástól.

Elekintve a különböző funeműeknek a fumei kikötőn át irányuló és nagyterjedelmű forgalmától, csupán a donganeműkből évenként megközelítőleg 50 millió darab kerül Fiuméből kivitelre.

E nagy arányú faforgalom a déli vasut legutóbbi díjszabási által a legkomolyabban fenyegetve volt, a mennyiben a legrövidebb idő alatt csaknem 4000 vagonra rugó funeműek (6 millió dongával)

vonattak el a fumei forgalomból Trieszt számára.

A baj komolyságát leginkább tanúsította ama körülmény, hogy néhány tekintélyes dongaszállító cég már is Triesztbe költözött át, s a kikötőkben uralkodó csendes hangulat, bizonyára nem csekély mértékben tulajdonképp, a Fiuméből Triesztbe terelt faforgalom hiányának.

Fiume már a közelségnél fogva is, Triesztnél sokkal alacsonyabb szállítási tarthatna igényt, e helyett azonban már a többi között az egész alsó Szávának forgalmát szisztektől el, Bares felé terelik, hogy az ily módon Trieszt számára biztosítsák.

Arról, hogy ezen a fumei kikötőt, természetes okoknál fogva megillető faforgalmat mily uton módon törekzenek elvonni, czúttal nem szólnak. Annyi bizonyos, hogy nagyon erős szavakkal kellene jellemeznünk ez eljárást.

A m. kir. állami vasutak eddig kiépített s az adriai tenger felé irányított vonalaiban, oly hatalmas eszközzel rendelkezik Magyarország, hogy bármely közlekedési vállalatnak jogtalan versenytörvényeit annyira ellensúlyozhatja mindenkor, hogy azokkal szemben legalább is egyenlő befolyást biztosíthat a maga részére.

A m. kir. állami vasutak Fiume felé azonban, csak akkor fognak minden más vasut káros befolyásától egyszer s mindenkorra megszabadulni, ha a károlyvárossziszeki, és a verbovec-baresi vonalak mihamarább kiépülnek.

És hogy ez meg fog történni, azt a magyar miniszterelnök szavaiból, valamint Baross miniszter nagyjelentőségű ígéréteiből bátran következtethetjük; közlekedésiügyi kormányzatunk erélyes vezetője tisztában van azzal, hogy a déli vasut részéről a Fiumének megüzent tarifa háború, több millió forintra rugó kárt okozhat Magyarországnak, s hogy e hárcz illuzoriussá tenné épen a mai közlekedési kormányzatnak ama nagyjelentőségű elveit, melyeket az állami közlekedési vállalatok jevedelmének fokozására, oly vastagkezűséggel, de tapintatos rendszerességgel érvényjuttatni törekvenek.

35 o. m. Lloyd gőzösön: 11364 m. mázsa, 129 db.
124 más gőzösön: 74411 m. mázsa, 22101 db.
213 vitorlásan: 85713 m. mázsa, 3853 db., és 304 köbm. áru.
10 tonnú aluli vitorlásokon: 4336 m. mázsa, 1354 db., és 334 köbm. áru.
A f. évi márczius havi összet lehozatal: 196848 m. mázsa, 27932 db., és 638 köbmeter.

Kivitel:
10 Adria gőzösön: 61932 m. mázsa, 330.484 db., és 559 köbm. áru.
35 o. m. Lloydgőzösön: 14964 m. mázsa, 23.86 db.
116 más gőzösön: 31.196 m. mázsa, 2.079.225 db., 168 köbm. áru.
202 vitorlásan: 13703 m. mázsa, 2.476.657 db., és 2873 köbm.
10 tonnú aluli vitorlásokon: 3603 m. mázsa, 9034 db., és 67 köbm. áru.
A f. évi márczius havi összet kivitel: 125.400 m. mázsa, 4.888.986 db., és 3637 köbm. áru.

Az Adria társulat forgalma.

Az Adria magyar tengeri gőzhajózási társulat a f. évi ápril havában a következő hajó és áruforgalmat tünteti föl:
Kivitel Fiuméből: Bariba 34 m. m. Barletta 19 m. m., Messina 20, Palermo 10.70 m. m., 302 köbm., Barcellona 315 m. m. 34 köbm., Gibraltar 1295 m. m., Bordeaux 2562 m. m. 1.113 köbm., Rouen 1818 m. m. 96 köbm. Rotterdam 4621 m. m., London 9931 m. m., 547 köbm. Liverpool 9314 m. m., Hull 4722 m. m., 139 köbm., Grimsby 1706 m. m., Newcastle 1677 m. m. m., Glasgow

A FIUME TÁRCZÁJA

Diák-majális.

(Eredeti tereza)

"Gaudemus igitur
Iuvenes dum sumus!"

Régi dolog, hogy a diák is sok tekintetben szerencsétlen flótás; derült mosolygó nap mellett sompolyog az el nem készült lezckére; rekreáció, s majális hajnalán pedig nyakába zuhog a szakadó zápor . . . . .
Multa tulit, fecitque puer sudavit, et alsit!

A helybeli m. kir. állami főgimnázium ifjúsága által e hó 15 én rendezett majális napjára, felleges arczal köszöntött be a máskor oly ragyagó tavaszi reggel. Dr. Erődi Béla a főgimnázium igazgatója már kora hajnalban ott áll a „Malta” gőzös földézetén, s ép azon tanakodik a hajó kapitányával, hogy a borongós időben megtartsák e a majális. Mert tudniuk kell, hogy a fumei diák-majális nem olyan közönséges mezei v. erdei kirándulás, mely alatt a vihar elől fák alá v. kunyhóba, vagy az utszéli csárdába lehet rejtőzni. Tengeri kirándulásról van itt szó, melyel rossz időben ha nem is veszedelmes, de leg-

alább nem tanácsos tréfálni . . . aztán e majálisok jó hírneve, melyeket Dr. Erődi Béla már néhány év óta annyi sikerrel rendez a város öregének aprajának örömeire, szintén csak ér valamit. Nehéz dolog a választás. Ha itthon rekednek szép idő lehet meg van a baj; ha elmennek eső jöhet, az is baj. A kapitány biztató kiment a megagó igazgatót a kritikus helyzetből. A „Malta” hajó gőzsíjja megadja az első jelt, s a Zichy-molara törekvő vendégsereg, még mielőtt a hajóra érne, megtudja hogy lesz majális, lesz kirándulás a római műemlékekben gazdag Polába.

A bátrabbak vigan, a félénkebbek aggódva, helyezkednek el a hajó földézetén. Jobbról meg-megfordul az ég, a mott egy csalfa napsugár bukkán elő. Aggodalom és remény váltakozik a még kissé álmos arczokon.

Bum! . . . s a nap, mintha csak bünnőségét szégyenlené, előágrak a fellegek mögül a nagy dobnak szavára. A Jellacsics ezred zenekara rázendít az indulóra. A „Malta” gőzös, vigan szántja az Adriának szokottnál fodrosabb habjait.

A hajó földézetén vig élet kezdődik. A kirándulók csoportokra oszlanak, jó ismerősök külön külön körben helyezkednek el a hajó földézetén. A borongós idő nyomasztó hangulata nem vesz erőt

Tengeri kereskedelmi forgalmunk.

Tengeri kereskedelmi forgalmunkat, a bel és külföldi gőzhajózási társulatok valamint a magánhajótulajdonosok a f. évi márczius havában a következő arányokban közvetítették.

Behozatott:

10 Adria gőzösön: 20722 m. mázsa 495 db.

a kedélyeken; a diáksereg jó kedvű nótáinak dallamát széthinti a reggeli hűvös szellő, s nyomában jó magyar dalnak bánatos zengése kel . . . „Cserebogár, sarga cserebogár”!

Sötétebb lesz a láthatár, eltűnnek a Quarnerot szegélyező chersói hegyek, s csak az isztriai magaslatok oldalából varázsol elő egy-egy fehér házat, házesortot, éghöz könyörgő templomtornyot a titkosan reájuk vetődő napsugár; eltűnik lassankint e szép képek varázsa is; erélyes hangú férfiak int a szép hölgyek bűvös csoportja felé: „már tírátko még az ég is behorult” . . . a Rikóczy indulónak riadásra készítő zenéje tova üzi a panaszos szavú sirályt s zokogását fölvaltja egy régi dal, a régi dicsőségéről:

„Eszik eső karikára” . . . . .
Az erősülő szél vasmarokkal nyakon fogja hajónkat, s mindig mélyebben nyomkodik a elejét a tánczó hullámokba. A tengeri szörny hirtelen a hajó földézetem terem, aldozatot követel, a szép fiatal asszony szabadulni akar tőle, a hajó földézetet karfájához menekül, a gyöngéden szerető férj utána rohan, fejét tartja; falánk kis halak vigan lakmároznak a tengeri nyavalya áldásaiból; a poezist hirtelen fölvaltja a próza! A példa ragadós, az arczok sápadnak, a csoportok ritkulnak; a kis diák mere-

ven tekint maga elé, s bánatos arczal szemléli kárba vészett reggelijét; fiatal leánykák kik előtt nyitva még az élet, könyezve áldoznak a rút nyavalyának, s a gondolat, hogy az imádó előtt tönkre vannak téve, kétségbeesítik őket . . . „hisz ő is, ő is látta, ah megöl a szegény!” A zavar mind általánosabb; papák, mamák, d ákok, muzsikások, minden rangú s rendű kirándulók, vetélkednek lefőzni a Pserhofer gyomortisztító lapdacsait; ezimotromot, limonádét rumot, cognacot, nyaktörő futásban hordoz körül a fűrge lábú pinczér sereg, de mindhiába, minden munka hasztalan . . . Szt.-Ulrik segits!

És az általános zavar között az o. m. Lloyd-társulat, derék vezérigényőke Pittner Hektor a kedves arczu Steinacker k. a. a. t. hirtelen keringőre kel, jó példáját, követi Herbert francia fregatt kapitány Wickenburg grófkisasszonyval; a zenehangjaiba riadó „éljen” vegyül, s a már már csüggedő társaság új éle re támad. A tánczosoknak itt ott köve-ője akad, de csakhamar meggyőződnek, hogy szél ellen küzdeni nem lehet, s abba hagyják a sisitási munkát!

A nagy járvány alatt azonban rendületlenül állja helyét egy két kis csoport; az egyik a még mindig fiatal ember számba menő B. J. körül van letelepedve, bizva az egykori tengerész-

7504 m. m., 268 köbm., Pernambuco 6186 m. m., Bahia 5761 m. m., Rio de Janeiro 802 m. m., Santos 740 m. m., más délamerikai kikötőkbe 136 m. m. Összes kivitel 59146 m. m., és 2786 köbméter áru.

Behozatal Fiuméba: Maltából 51 m. m., Londonból 176 m. m., Liverpoolból 1778 m. m., Hullból 704 m. m., Gtsgowból 318 m. mázsa; összes behozatal 3028 m. mázsa áru.

Lisztforgalmunk.

A különböző magyar piacokról a f. évi ápril havában a következő mennyiségű magyar liszt érkezett Fiuméba:

Budapest	31.474.00
Debreczen	1.276.00
Arak	1.674.00
Losonez	1.011.00
Nagy-Várad	814.00
Szeged	804.00
N.-Kikinda	712.00
Károlyváros	598.00
Miskolcz	506.00
Skrad	408.00
Barcs	327.00
Zágráb	234.00
Lugos	202.00
Újvidék	200.00
Jákó	100.00
Velence	100.00
Szatmár	100.00
M.-Sziget	100.00
Dugaresa	100.00
Sziszek	—

Összesen 41.102
A f. évi január hó 1-től ápril hó végeig szállított összesen 288.045 m. mázsa; a mult év megfelelő időszakában szállított lisztmennyiség ellenben 309.126 m. mázst tett ki. A csökkenés ez évben tehát 21.081 m. mázsa.

Az Adria társulat hajói által szállított liszt.

Az Adria magyar tengeri hajózási részvénytársaság gőzösein a f. évi ápril havában összesen 38048 m. mázsa szállított el. E mennyiségből esik a nyugot-európai kikötőkre 24.514 m. mázsa, a délamerikai kikötőkre 13.534 m. mázsa.

ben. Nem az ő hibája, hogy csibe hgyta tengerész tudománya, s hogy ő is beállott a reggeljüket gyászoló diákok csoportjába; a másik csoport egy harmonika köré gyülekezett, hogy Trux Bálint tanuló nótáiból merítsen kitarást, itt azonban a kis muzsikusz maradt hallgatók nélkül.

És megfogya bár, de törve nem, még mindig hősiesen állta helyét egy-egy kis csoport, dalolt, kacagott, mulatott, s ha fölhangozt a Jellacsics ezrek zenekarának Rákóczyja, kitört az éljenzés; ki tele torokkal, ki nyugódeselve, de valahogy csak mutatni akarta, kiben van a magyar virtusz!

Elhagyjuk a regényes változatokban gazdag Farasina esatornát; az erősen zugó scirocco szél a láthatárból gyorsan hajt felénk egy pompás vitorlás hajót; gőzhajónk megvetőleg halad el mellette; divatból kiment alkotmány, nem érdemes az új nemzedék hátlájjára.

Kiérünk a nyílt tengerre; még két órái küzdelem, mire Polát elérhetjük. Columbus emberei nem epedeztek jobban egy falat szárazföld után, mint a „Malta” gőzhajó utasai. Változatosnál változatosabb jelenetek között tűnik föl a „Porer” nevű pompás világító torony. Künn a tenger közepén alig néhány ölnyi térszék áll a pompás alkotmány, harszó a viharok halmával. — Balról föltűnedeznek a póliai tengeri erődítmények, megrakva békét megúnt ágyuszor-nyakkal. Egy sziklavölgynek elmosódó láthatáran hatalmas árbocok kandikál-

A fiumei fogyasztási szövetkezet igazgatóságának

Ügyrendje.

Az üzleti levelező.

11. §. Az üzleti levelező az üzletvezető segédkezelésére van hivatva, mindazon munkálatainál, hol írásbeli intézkedésre van szükség.

A raktárnok.

12. §. A raktárnok teendője egyelőre vagy is addig míg külön elárúsító helyiség nem nyíttatik a saját kezelésben nagyban beszerzett áruk elosztására és az illetőknek kézbesítésére vonatkozó intézkedések megtételére szorítkozik, külön raktár felállítására esetében a raktár és áruadai szolgálat végrehajtása, elárúsítók felfogadása, azok működése feletti ellenőrködés leendő feladata, s e tekintetben az üzletvezetővel egyetértőleg jár el, felelős a raktári és áruadai személyzet működéséért, gondoskodik, hogy csak jogosult személyek részére szolgáltatassanak ki árucikkek, felelős az áruk minősége és mennyiségeért, a nyilvántartás és leltár helyes vezetéséért.

A raktárnok rendszeres bevételi és kiadási könyvet vezet a beérkezett és kiadott árukról s azok értékéről s az elárúsításból befolyt pénzeket naponként az elárúsítóktól átveszi s a pénztárnoknak ellennyugta mellett, melyről egy másolatot a könyvelőnek is benmutat, át szolgáltatja.

A könyvelő.

13. §. A könyvelő az egylet üzleti könyveit a kettős könyvvitel szabályai szerint vezeti. Ő vezeti a tagok anyakönyveit, minden tagnak külön lapot nyitván, elkönyveli a bevételeket és kiadásokat a pénztárnoki napló alapján, ügyel arra, hogy a bevételek és kiadások utalványozás nélkül ne történhessenek, ügyel hogy az igazgatóság pénzügyi határozatai foganatosításának, vezetői szövegeket, könyveket és nyilvántartásokat, kiállítja az üzletvezető ellenjegyzése mellett a tagsági és bevételek igazolmányokat. Őrzi be vezetői a pénztári és könyvelési okmányokat nyilvántartja a hiteleket. Gondoskodik arról, hogy az esedékes fizetések rendszeres időben befizetessenek s a hátralékosok a befizetésre általa szólítottak fel. Ő ügyel fel a hitelek pontos betartására és a fizetések pontos teljesítésére.

Ebbeli működéséről személyes felelősséggel tartozik a szövetkezet irányában.

A pénztárnok.

14. §. A pénztárnok vezeti az egylet pénzkészletét személyes felelősség alatt. Ő szerzi be a bevételeket és egyéb díjakat, ő teszi meg az utalványozott kiadásokat, ő bevételi a napi s egyéb bevételeket, a napi bevételek és kiadásokról az adatokat naponként a Napló-könyvben alakjában a könyvelőnek átadja elkönyvelés végett.

A pénztárnok pénztári naplót vezet, melynek bevételi és kiadási tételei okmányokkal igazolandók és százzal forinot meghaladó pénztári készletet a városi takarékpénztárba vagy az igazgatóság által megállapítandó pénzügyi intézménybe tartozik elhelyezni.

A 15, 16 és 17 §-ban az üzleti részjegyek, könyvek, a tagigazolványok és az egyleti pecsét mintái foglalják.

18. §. Azon reményben, hogy sikerülni fog az igazgatóságának a szövetkezeti tagoknál oda-hatni, hogy a szövetkezet elárúsítóinál szer- zék be szükségleteiket, mire névze az igaz- gatóság a tagokhoz intézendő felhívásban külön fog intézkedni, addig is míg a szövetkezet a fogyasztási cikkek elárúsítását önkezelésben teljesítheti, a szövetkezet alkalmas ad a tagok- nak házi szükségleteiket egyes kereskedőknél az ezekkel kötött szerződések alapján a piaci árnaknál lehetőleg olcsóbban vásárolhatni.

Az egyes kereskedők illetőleg elárúsítókkal kötött szerződések alapján a szövetkezeti tag- ok, minden egyes elárúsítóval vásárolható cikkek ár-egyzőket nyerne.

Ezen az üzletvezető által látványozott ár- jegyzék, a vállalkozó által szerződésileg bizto- sított kedvezmény alapján 2% levonással álla- pították meg, mely 2% ot a vállalkozó a szö- vetkezeti pénztárba havonként utólagosan be- fizeteni tartozik.

Az árjegyzékben foglalt cikkek, az ott kitett árakért csak is készpénzzel való fizetés mellett vásárolhatók.

Nem készpénzzel történő vásárlásból ered- hető hátrányok és károkok a szövetkezet i- gazgatósága semminemű felelősséget nem vállal magára.

A vásárlásnál könyvecskék használatnak, melyekbe minden vásárolt árucikk neve, meny- nyisége és ára beíratik s miután ezen beírta- tás a szövetkezet érdekében áll, a szövetkezeti tagok kötelessége arra ügyelni, hogy jez min- denkor pontosan megtörténjék.

Hogy a vásárlás fennakadás nélkül törté- nessék, a szövetkezeti tagok minden egyes e- lárúsító után két-két könyvecskét kapnak, mely- kek felváltva használatnak az egymásután következő páros és páratlan számú hónapokban. A könyvecskék a különböző elárúsítók sze- rint különböző színek, névre szólnak és fo- lyó számokkal láttatnak el, ezen kívül a pá- ratlan számú hónapokban használandó köny- vecskék I-el és a páros számú hónapokban hasz- nálandók II-el jelöltetnek.

A könyvecskék elejére nyomtatott árjeg- zék illesztendő.

Minden könyvecske az igazgatóság pecsét- jével és egy darab 15 krajczáros bélyeggel láttatik el.

A használatban volt könyvecskék a bevá- sárlást követő hó elején az igazgatóság által, az átvizsgálás és az azokban foglalt összegek elkönyvelése végett, beszedetnek.

A könyvecskéket a könyvelő és raktárnok vizsgálja át.

Az átvizsgálók feladatát képezi továbbá a könyvecskébe írt tételekből a havi fogyasztásnak meg felelő összeget kiszámítani ezt az egyes könyvecskébe beírni és eljárásuk igaz- olásául a könyvecskéket aláírni.

A könyvecskék eredményét a könyvelő el- könyveli.

A könyvecskéket a könyvelő legkésőbb 7. nappal az illető hó vége előtt ismét vissza- szolgáltatja az igazgatóságnak és ez haladé- ktalanul intézkedik hogy azokat a tagok a hó- nap végével visszakaphassák.

A könyvelő kiszámítja a 2%-nak megfele- lő pénzügyi összeget, mely a szövetkezet javára e- sik, s melyet a vállalkozó a szerződésileg meg- állapított határidőn belül a szövetkezet pénz- tárába befizetni köteles.

Ezen 2%-nak megfelelő összeg akként szá- mítottatik, hogy az illető elárúsító havi bevétele

2 vel szoroztatik és (102-a) val elosztatik, hol a a százalékban kifejezett teljes árengedményt jelenti.

Azon esetben ha az elárúsító ezen 2%-nak megfelelő összeget a szerződésileg kikötött ha- táridőre a szövetkezet pénztárába befizetni el- mulasztaná, ezen pénzügyi összeg az elárúsító által lelett biztosítékból levonatik s az elárúsító kö- telek az így megvonított biztosítékot a szer- ződésben meghatározott időn belül a teljes ér- tekre kiegyesíteni. Minden ettől eltérő esetben az egyes elárúsítókkal kötött szerződések szol- gálnak irányadónak.

Az országos tüzoltó kongresszus. A városunkban tartandó országos tüzoltó kongresszusra az új meghívók legközelebb fognak szétküldetni. A további teendőkre névze a bizottság valószínűleg a legközelebbi szombaton fog ismét ülést tartani.

Különböző hírek.

Kitüntetések. Polessi Ferencz rend- őrségi fogalmazót, ki a mult évi kole- rarárvány alatt, valóban önfeláldozó te- vékenységet fejtett ki, ő felsége az a- ranyéremkereszttel tüntette ki. Ugyan- csak a koleravész időjén tanúsított te- vékenységeért Zorzenon Ferencz, az e- züst érdemkereszttel lett kitüntetve.

Kinevezés. Benedicty Béla helybeli m.k.kir. adófelügyelőhez beosztva volt m. kir. pénzügyi fogalmazó a m. kir. pénzügyi ministeriumhoz helyeztetett át. — s helyébe Bpestől Vlaszo- vits Béla II. oszt. p. ügyi fogalmazó nevezte- tett ki.

Személyi hírek. Fésűs Béla minist. oszt. tanácsos, több napi távollét után Budapestről visszacrkezett.

Urményi Bernát min. fogalmazót a fiumei m. kir. kormányzósnál, Ciotta János polgármesterünk kitűnő képzett- ségű vejét a csornai választó kerület léptette föl képviselőjelöltül szabadlevé- lű párti programmal. Urményi ma vasár- tartja meg Csornán programbeszédét.

Halalozások. Nemes Ghiczy sz. nemes Terzi Fanny asszony, mint azt a lapunkhoz Bécsből beküldött gyászjelentés tudatja, e hó 10 én 76 éves korában elhunyt. Holteste a csu- bari család sirtóiban temettetett el. — Co- sulich Gusztáv fiumei hajótulajdonos, városi képviselő e hó 14-én halt meg 47 éves korá- ban. Impozans temetésén megjelent gróf Zichy

fogadó udvarán, társas ebéd volt, mely jó kedély mellett folyt le, s melyen Dr. Erdői Béla lett főközszólvó.

A délutáni órákban a kirándulók a- próbb csoportokra oszolva, a nagszerű arzenált, az óriási hadihajókat, a Tegett- hof emléket, a tisztá kasszinót, a szép hadi tengerészeti kasszinót, s a város kü- lönböző részeit tekintették meg.

Hat óra tájban a kirándulók ismét együtt voltak a „Malta” földézetén, hogy búcsút intsenek a hadi tengerészek kel- ves emlékü városának.

A hajó, a zenekar hangjai mellett indult meg; a távozókat a parton állók lelkes evvívákkal üdvözölték; itt-ott egy-egy éljen is tört föl a csoportból olaszos ak- centussal.

A visszautazásnak kedvezett az idő. A kezdetben aggodalmas arczok, csak- hamar kiderültek, s a úgy hajóföldézet- ten, mint a hajó nagy termében a kö- zönség vidám hangulatban mulatott.

Kellemessé tette az estét a hajópa- rancsnok Susánich Péter, s általában a hajóstisztek, és egyéb személyzet folyto- nos előzetekénység, melyet szakadatlanul tanúsítottak.

Hajónk éjtélkor fordult be a szép fiumei kikötőbe, hol számos ismerős vá- rakozott a kassé eláradt, de folyton jövedlű kirándulókra. És ha volt kö- zöttük, a ki még reggel átkozta a tengeri utat, most hogy vége lett, nem bánta volna talán ha előlrol kezdőd- a kedves emlékü póliai kirándulás.

Agost korn- társas egye- székesegyhá- les után, a- ték örök n

Fiume ötvenéves is megtét Szapary Gé- elnöklete al- ság, meleg ünepélyek gondolkoz- A gróf e- melynek ta- sükséges t- apát-plébán- közl szál-

Báro Rumberg- lyamán v- gálta a h- léteit és a- a tábornok- telepet is- szasabban- melyet Já- zánkia m-

A ker- sége Buc- lom jelen- tént terel- delmi kar- Budapest- a fiumei- gető súly- A küldött- Sándor, O- F. Steina- szőr is t- kereste fö- tett ügy- fölkérte ő- nisterelő- det a leg- gatta meg- ügy ezutá- minden in- dese érde- tatkozik- küldöttse- közlekedé- előzkeny- A küldött- rozottan I- fogalmat- rövidebb- lesz, de a- megállapo- viszonyu- tetni min- fiumei for- megsziláró- csak nagy- küldöttse- őket a m- Fiumébeli- szonyokna- alapos ism- országgyűl- jos mutató- nisterelőnk- közlekedé- ügyet kül- lotta hat- döttség e- vissza Fiu- nagy öröm- városunkb-

Népün- gróf Zichy- vig grófné- mekmenbe- tartatni sz- vező idő- lesz a Sco- a városi F- évbén is- dezó bizo- közönség- sabb prog- hiányozni- nyilvános- Jancsi sz- tama alatt- Millieri ka- szebbnél- zenekar sz- ködni. A- ségben, jó-

Agost kormányzó, Ciotta polgármester, számos társas egyesület és testület. Holtestét a fiumei székesegyházban történt ünnepélyes beszentelés után, a tersattoi családi sírboltban helyezték örök nyugalomra.

Fiume s Leo papa jubileuma. Leo pápa ötvenéves jubileuma alkalmára városunkban is megtették a kellő intézkedések. A gróf Szapary Gézáé és gróf Wenckheim Frigyesné elnöklete alatt álló budapesti központi bizottság, meleg hangú fölhívást intézett a jubileumi ünnepélyek érdekében kormányzónk főnként gondolkodásu nejléhez gróf Zichy Agostéhoz. A grófné és főszereplője értekezletet hívott össze, melynek tagjai e hó 21-én beszéltek meg a szükséges tennivalókat. Az értekezleten Fiamin apát-plébánoson kívül az előkelő fiumei hölgyek közül számosan voltak jelen.

Báró Ramberg Fiumében. Báró Ramberg tüzérségi tábornok e hét folyamán városunkban időzött, s megvizsgálta a helybeli katonai raktárak készleteit és a szereléseit. Itt időzése alatt a tábornok kíséretével együtt több ipartelepelt is megtekintte t, így például hosszabban időzött a Zakaly gözmalomban, melyet Jahn Ernő malomművezető hazánkfia mutatott be neki.

A kereskedelmi kamara küldöttsége Budapesten. A szlavoniai faforgalom jelentékeny részének Triesztbe történő terelése folytán a fiumei kereskedelmi kamara köréből egy küldöttségjárt Budapesten, hogy a kormány figyelmét a fiumei faforgalmat komolyan fenyegető súlyos bajok elhárítására főkérje. A küldöttség tagjai voltak, Maderspach Sándor, Ossinack Lajos, Smoquina A. F. Steinacker Artur. A küldöttség először is T. Sza Kálmán miniszterét közt kereste föl, s átnyújtva neki a főnemlített ügyben készített memorandumot, főkérte őt Fiume támogatására. A miniszterelnök a küldöttségi tagok beszédét a legnagyobb érdeklődéssel hallgatta meg, s kijelenté, hogy mint eddig, úgy ezután is, szívesen fog megenni minden intézkedést, a mi Fiume fejlődése érdekében csak szükségesnek mutatkozik. A miniszterelnök palotából a küldöttség Baross Gábor közmunka és közlekedésügyi miniszterhez ment, ki ritka előzékenységgel fogadta a tisztelgőket. A küldöttség szavaira a miniszter határozottan kijelentette, hogy a fiumei faforgalmat fenyegető tarifa bajokon a leg-
rövidebb idő alatt nem csak segítve lesz, de a mennyire azt a törvényes megállapodások, s az állam pénzügyi viszonyai megengedik, meg fognak tétetni mindama intézkedések, melyek a fiumei forgalmat egyszer s mindenkorra megszilárdítják. A miniszter szavait nemcsak nagy örömmel vették tudomásul a küldöttség tagjai, de rendkívül meglepte őket a miniszter nagy tájékozottsága, a Fiumével kapcsolatos forgalmi s egyéb viszonyoknak a legkisebb részletekig menő alapos ismerete. A küldöttséget városunk országgyűlési képviselője Csarnatony Lajos mutatta be úgy Tisza Kálmán miniszterelnöknek, valamint Baros Gábor közlekedésügyi miniszternek, s a fontos ügyet külön is a legmelegebben ajánlotta hathatós pártfogásunkba. E küldöttség e hó 20-án pénteken érkezett vissza Fiuméba, s küldetésük sikere a nagy örömet és közmegelegedést keltett városunkban.

Népünnepély a Scoglietto-ban. A gróf Zichy Agostné sz. Wimpfen Hedvig grófnő által alapított Clotild gyermekmenhely javára minden évben megtartatni szokott májusi népünnepély, kedvező idő esetén ma vasárnap délután lesz a Scoglietto-ban. A kies sétateret melyet a városi hatóság a jótékony célra ez évben is díjmentesen engedett át, a rendező bizottság csinosan földszíteti, s a közönség mulattatására a legváltozatosabb programról gondoskodott. Nem fog hiányozni ez évben sem a mázó pózna, nyilvános mérleg, virágbazár, Paprika Jancsi sz. nház. stb. A néünnepély tartama alatt a Jellacsics ezred zenekara Millier karmester vezetésével fog szebbnél szebb darabokat játszani. A zenekar szintén díjtalanul fog közreműködni. A scogliettoi volt sörház helyiségben, jó ételkről és italokról gazda-

gon lesz gondoskodva. Belépti díj a népünnepélyre 10 kr; fölülfizetések természetesen köszönettel fogadhatnak. Az ünnepély rendező bizottság tagjai, Meynier Ciotta Edméé, Dr. Gellietich Miklósné M. mach Jánosné, Wichenburg Margit grófnő, Dollhofné, Herrmanné, Pittner Hektorné, Randich Ada, és Struppi kisasszonyok. — Nem kételkedünk, hogy e valóban mindig jól sikerült népünnepély, ezúttal is a legszebb eredményrel fog járni.

A fiumei m. kir. állami polgári iskolai növendékek majálisa. A fiumei m. kir. állami polgári iskolai növendékek tegnap szombaton reggel tartották meg majálisukat a szomszédos kies fekvésű Castelmuschio-ban. A tanulók Berecz Gyula igazgató vezetésével a Sverljuga cég által leszállított áron átengedett „Sybil” nevű és nos gőzhajón reggel 7 órakor indultak el az Adamich molinári tanárai kíséretében. A tenger kirándulásnak a szeszélyes ezuttalsem kedvezett. A gőzhajó utközben bevonult a buccarii öbölbe, majd a Canale Maltempo csatornán átkerülve futott be a castelmuschioi öbölbe, hol a megérkezők a város polgármestere által fogadtattak. A regényes fekvésű Castelmuschio megtekintése után, társas ebéd volt, mely a legvámbabb hangulat közt folyt le. Ebéd után a növendékek a Castelmuschio-tól három negyed órányira fekvő Jezero tóhoz tettek kirándulást, honnét visszatarve Castelmuschio-ban izletes uszónához ültek. A „Sybil” hat óra tájban indult el Castelmuschio-ból. Utközben a legelőkelőbb hangulatban volt a társaság mely késő este érkezett meg a fiumei kikötőbe. Nem mulasztjuk el ez alkalommal fölemlíteni, hogy a hajóért járó díjat, tanúgyünknek kelkes támogatója gróf Zichy Agost kormányzónk nagylelkűen a saját pénztárából fedezte.

Érettségi vizsgálatok. A fiumei m. kir. állami főgimnázium VIII. osztályú tanulói az írásbeli érettségi vizsgálatot tegnap szombaton fejezték be. A szóbeli érettségi vizsgálatok mint értesülünk június hó első napjaiban fognak megtartatni.

Az osztrák turista klub, valamint a bécsi növénytani társulat tagjai e hó 19-én délelőtt felténegy órakor érkeztek meg Fiuméba külön vonattal. A pályaudvarban a fiumei alpesi club tagjai élükön Dr. Dall'Asta elnökkel, várták az érkezőket. A vendégeket Dr. Catti György üdvözölte rövid német beszéddel. A kölesönös üdvözlések után a kirándulók a városba vonultak.

Kirándulás Velenczébe. A fiumei alpesi club által a pünkösdi ünnepek által Velenczébe az iparművészeti kiállítás megtekintésére rendezendő kéjutasában, mint értesülünk a fiumei tornaegylet tagjai közül is számosan készülnék részt venni. Ismételen fölhívjuk a közönség figyelmét ez érdeklen kirándulásra, melyre uti jegyek Klemenz Ede kereskedőnél (Corso) 6 frtjával még folyton kaphatók.

Elismerés a művésznek. Udvardy Gyula fényképész és festőművész hazánkfia, több helybeli előkelő személynek arcképet készíttette el. A jeles festő valóban figyelemre méltó, melyek a Jellacsich féle kirakatkban láthatók, folyton sok bámuloja és dícsérője akad.

A fiumei Club alpino kitüntetése. A fiumei alpesi clubot az osztrák turista club, husvétii fiumei kirándulásának emlékére díszokmányynal tüntette ki.

Az eperjesi és nagykarolyi tűzkárosultak javára. Az eperjesi és nagykarolyi tűzkárosultak szerencsétlensége Fiumét sem hagyta részvét nélkül. A tűzkár által sújtottak részére lapunk szerkesztősége utján a következő kényőradományok gyűltek be: Sántay Lajos főmérnök 2 frt, Battara Péter 1 frt, Riboli Agoston 1 frt, Dr. Dall'Asta Sz. 3 frt, Colussiféle vállalat 6 frt. Stürzlinger János 1 frt.

Úgy az itt kimutatott valamint a még begyűlendő összegek, a lezárulási összegekkel együtt az illető megyek alispánjaikkal fognak legközelebb beküldetni.

Kereskedelmi hírek.

A fiume-zákányi gyorsvonatok beszüntetése. A m. kir. állami vasutak fiume-zákányi vonalán az eddig naponként közlekedő gyorsvonat a f. évi június 1-től kezdve nem közlekedik. A beszüntetésre az igazgatóság, az utasok csekély száma folytán határozta el magát.

Közvetlen forgalom az osztrák-magyar kikötőkkel és Cormons (átm) állomással. Az 1883 évi december 1-től Cormons (átm) és Trieszttel való forgalomban érvényes kötelelti díjszabás 56 lapján a trieszt-rozsnói viszonylatban az V. sorozat tételle 307-6 krról 370-6 krra helyesbítették.

A pünkösdi ünnepek alkalmából f. é. május hó 28-án a m. kir. állami vasutak központi hálózatának összes állomásairól (kivéve a budapest-báuhidai, bpest-lőmencei, bpest-horsi bpest-lápió-györgyei és budapest szabadszállási vonal részek állomásait) 50% mérsékelt II és III oszt. személyvonatu menetérti jegyek adának ki, Budapestre a fentemlített napon közlekedő valamennyi személyszállító vonathoz gyors s express vonatok kivételével valamint a fentemlített napon a végállomásokról induló, de Budapestre csak május 29-én reggeli órákban érkező személy, vegyes és omnibus vonatokhoz.

A visszautazás bármely személyszállító vonattal gyors s expressvonatok-kivételével-bezárolag június 6-ig történhetik.

A miskolczi-féleki, bán réve-albámai és feled tiszolczi szányvonalak állomásain kiadandó menetérti jegyek visszautazás alkalmával a hatvan-miskolczi utirányon át és érvényesek. Ugyanazon alkalomból Budapestről Búcsukon át Bécsbe valamint viszont és fognak menetérti jegyek kiadatik, következő mérsékelt áronk II oszt. 13 frt 50 kr, III oszt. 9 frt 40 kr, megjegyezvén, hogy a Budapestről Bécsbe szóló menetérti jegyek május hó 28-án a 10 óra 35 perckor este, a Bécsből Budapestre szólók ellenben a 11 óra 10 perckor este induló személyvonathoz adának ki, mely jegyekkel a visszautazás bármely személy szállító vonattal-gyors s expressvonatok kivételével-szüntlen bezárolag június hó 6-ig történhetik.

Gyermekekre néve következő kedvezmények engedélyeztetnek:

Két 10 éven aluli gyermek számára, az illető kocsit osztályra szóló egész jegy váltandó. Egy ily gyermek a II osztályban egy egész III oszt. jeggyel utazhatik; a III kocsit osztályban egy gyermek felhött kíséretével együtt egy egész II oszt. menetjegy váltása mellett utazhatik.

Podgyász szabadsuly nem engedélyeztetik.

Tengerészeti hírek.

A tenger áldozatai. Egy londoni hajózási lap az 1880 az június 30-kától az 1885 év június 30-káig elveszett hajókról és emberletről közöl egy kimutatást. E szerint a fönjelzett idő alatt a világ tengeren összesen 2482 hajó, és 15701 emberélet a hullámok áldozata. E mennyiségből összeültetés folytán elpusztult 206 hajó 833 emberlelletel, elpusztult 267 hajó 1541 emberlelletel; 538 hajó megsemmisült zátonyrajutás folytán, elvesztve 3616 emberlelletel. Különböző okokból elpusztult 676 hajó 1558 emberrel. Nyomatlanul eltűnt 795 hajó 7583 emberlelletel.

CSARNOK.

Az osztrák-magyar Lloyd ötven éves történetéből.

A legújabb javítások segítségével épült új hajók teljesen megfelelték a várakozásoknak. Miután szilárdul ragaszkodtak azon elvhez hogy a hajórán megfelelő kibővítést nem szabad késleltetni, elhatározatott 1868. november 1-én a „Thetis” és „Iris” gőzösöknek a hajógyáiban való építése.

A „Milano” és „Trieste” hajók teljes javítás alá vétettek. Ezen hajók eddig kizárólag személyszállításra is használhatókká tétettek.

Ezen javításokkal stb. a hajógyár annyira igénybe volt véve, hogy új hajók beszerzése miatt ismét Angliához kellett fordulni; 1869. márczius 8-án megrendeltettek az „Aurora” és „Espero” hajók. Két hónappal később, 1869. május 19-én kezdődött az „Apis” és „Shpinx” hajók építése.

A Suez-csatorna megnyitása küszöbön állott. Ezen világtörténelmi esemény nagy mozgalmat idézett elő mindazon körökben, melyek attól hasznot várhattak. Ausztriában, különösen Triesztben is óhajtották, hogy azon az úton közvetlen összeköttetés létesíttessék Indiával. A Lloyd igazgatósága osztott ezen óhajtságban; teljes figyelmet fordított ezen fontos kérdésre és megtette a szükséges intézkedéseket, hogy hajói ezen távoli kereskedelmi utakra hatolhasanak. Az Indiával való kereskedelmi forgalom élénkítése céljából egyelőre azon intézkedés tétetett, hogy az alexandriai vonal hajóin ipari cikkek mintáinak szállítására díjtalanul engedtetett tér. Az igazgató-tanács ezen intézkedést az 1869. május hó 29-én tartott harmincznyolczedik közgyűlésen az 1868. év kedvező üzleteredményeiről szóló jelentéssel egyidejűleg, azon hozzáadással hozta a részvényesek tudomására, hogy mihelyt meg lesz a közvetlen összeköttetés, ezen kedvezményt megadja valamennyi vonalon Indiáig.

A „Francesco Carlo”, „Albania”, „Croazia” és „Istria” hajók 1869. június-október havában eladattak, a „Persia”, „Bosforo”, „Italia” és „Adria” pedig, mint használhatlanok, leszereltettek. Emellett elhatározatott a „Flora” gőzösi építése és a legújabb rendszerű u. n. Compound Engine rendszerű (alsó és felső nyomással) gépekkel való fölszerelés. Ezen rendszer mellett sok tüzelő anyag takarítható meg.

1869. október 29-án a társaság összes igazgatótanácsosai a „Pluto” hajón Konstantinápolyba mentek, hogy Ó Felségének keleti útján, a társaság tevékenységét azon tengereken való központján hódolatukat bemutassák és azután a legfelsőbb kisérethez csatlakozva jelen legyenek a Suez-csatorna megnyitásánál. Ó Felsége kegyeskedett a Levante különböző pontjain az igazgatók előtt számos alkalommal elismerését kifejezni a Lloyd jelen tősege fölött. A miniszter urak, kik Ó Felsége kíséretében voltak, a leghízelgöbben nyilatkoztak a vállalat felől.

A Lloyd három gőzöse, t. i. a „Pluto”, melynek fedelzetén az igazgató-tanácsosok voltak, „Vulcan” és az „America” voltak az első hajók, a melyek 1866. november 17-én először mentek át a Suez-csatornán; egyáltalán a Lloyd méltón volt képviselve az összes eurpai tengerészet ezen gyűlekezetén.

Mócs Zsigmond

felelős szerkesztő és kiadó tulajdonos.
Battara P. könyvnyomdája, Fiume.

